שעות של שחר, בעת שאשתו נמה עדיין במיטתה. ציורים אלה היה עושה כדי להתקיים, והוא מכר אותם בזול. אלא שעובדה זו אינה גורעת כהוא זה מאיכות ציוריו.

הנדלר צייר להנאתו, לעצמו בילבד, וסירב במשך שנים למכור את ציוריו. ציורים אלה תלויים היום בתערוכת־יחיד שלו במוסר־און תל־אביב. בתערוכה זו מתגלה לעין הצופים כוחו האמיתי של הנדלר; אמן, שציוריו מצויים בכל

דויד הנדלר
צייר להנאתו —

בית שני בישראל, בעלי יחוד ו־איכות.

באולם הראשון נחשף סיפור ה־אהבה הגדולה שהחלה לפני שנים בין אביבה אורי, אז נערה בת 17, המחפשת מורה מעולה לרישום, לבין הנדלר. „את בשבילי כמו מלאך," אמר לה הנדלר, וצייר או־תה לעיתים כאשה עם כנפי מלאך. ציורי־העירום הנפלאים, בהם ישבה אביבה לפני הבעל־המורה, מעט מביכים כיום. כי הם נעשו באינ־טימיות מוחלטת, שרק אהבה כה אדירה יכולה לחולל.

מרגש את הצופים. חיי ני־

זוג אוהבים דיוקן עצמי של דויד הנדלר ואשתו אביבה
— וסירב למכור

שואין במשך שנים רבות, עם הבדלי גיל גדולים, כששני אמנים שונים זה מזה בסיגנונם גרים ויוצ־רים באותה דירה קטנה וצנועה, יכולים להתרחש רק לעיתים רחו־קות. זהו סיפור־אהבה הנמשך עד היום. גם כשהוא כבר קשיש, והיא עדיין אשה בעלת פני בובה יפאנית מעודנת (המופיעה בכל ציוריו ש־באולם הראשון), בשלה ובמלוא פריחתה, מעריצה אביבה אורי את בעלה כמו ביום שבו הכירה אותו. רק הרגש העז שביניהם מסביר את דרכו של הנדלר.

הוא רושם ומצייר באקוורל או בצבע שמן. מעט ציורי השמן ה־מוצגים בתערוכה דיים כדי לרגש את הצופים.

הצלחות והחלקות

בבית האמנים בתל־אביב מרבים להציג מיגוון סיגנונות של יצירות אמנות. לפעמים תערוכה היא הצ־לחה, ולפעמים „החלקה" או מעידה. תערוכה מעורבת של שלוש אמ־ניות נערכה לאחרונה במקום. שתיים בעלות נסיון ורקע עשיר ואחת חדשה סימלו עירבוב תחו־מים זה.

לינה זנדהאוז, בעלת המבטא ה־צרפתי הבולט, המזכיר את מוצאה הצפון־אפריקאי, החלה לצייר ב־1974. את השכלתה קנתה בבצלאל,

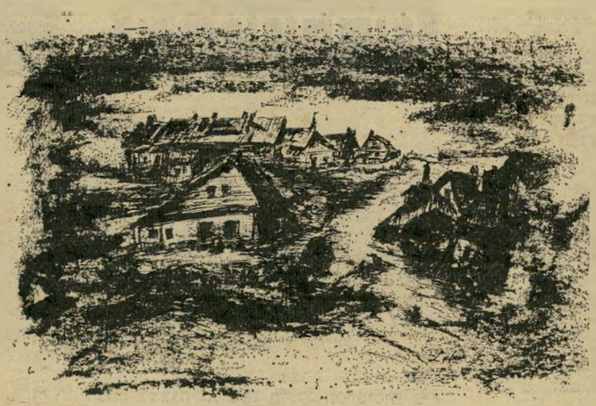

נוף עיירה יהודית של שלמה רייכוביץ
דרש הון־עתק

ועבדה כשנה בגרפיקה. אולם ה־יצר האמנותי לא נתן לה מנוח, והיא עברה לפעילות מלאה כציי־רת, בצד היותה אם צעירה ואשה לגרפיקאי. את הנייר אהבה תמיד, ועבודותיה הוצגו כמה פעמים ב־גלריה גורדון. הפעם עשתה לינדה עבודה „לפי הזמנה". את הקיר הענק של אולם התצוגה כיסתה בשורות שורות של עבודות בצבע מעודן על נייר, שסך־הכל שלהם מהווה יצירה הומוגנית אחת. ה־עבודות מזכירות במשיכות המכחול את עבודותיו של סינחס כהן־גן, ובאופן תלייתם המקובץ — את עבודות כוכי דוקטורי. יש לקוות שהסטודיו החדש שלה בנווה־צדק ישפיע עליה לטובה, והצעירה ה־יפה והדינמית תייצר ותצייר במי־טב כשרונה.

לצידה של לינדה מוצגות שתי עבודות־ענק בחול של עופרה צימ־בליסטה. הציירת שהציגה בעבר בגלריה מבט ושרה לוי, הוכרעה מעט מגודל היצירות שהכתיבה לעצמה, והתוצאה נופלת במעט ממה שהציגה בעבר. אולם זוהי עדיין עופרה, עם הטכניקה תאופיי־נית לה, שימוש בחול הצבעוני של הנגב תחת מכחול וצבע משפופ־רת.

החדשה בין השלוש, בתיה ארר־אטי, עברה, אולי בהשפעת חילופי מזג־אוויר או שילטון, לסיגנון חדש. אם בתחילת הקאריירה הקצרה וה־מהירה שלה היא יצרה „ציורים" מגזירת דמויות מבדי סטין, תוך הוספת נורות ניאון להגברת המ־תח, הרי כעת, תחת הנפקניות ש־מילאו את הבדים, היא מציגה גמ־לים וכעין נופים של נוסטלגיה. ה־רושם הוא עלוב ומגוחך, ואינו מתאים בדיוק לשתי המציגות ה־אחרות. אין פה תחושה של ארץ־ישראל היפה, אם זו היתה הכוונה, ועבודות־יד של תפירה וגזירה מקומן אינו בדיוק בגלריה לאמ־נות אלא בוויצ"ו, במחלקה לאומ־נות ועבודות־יד.

מאחרי הקלעים

כשהפיקו את אופרה בגרוש ב־הבימה, לפני 18 שנים, היה צורך בציור, שינתן בהצגה כשי למקי סכינאי ביום כלולותיו. הצייר ש־הוזמן לצייר את הציור דרש הון־עתק במושגי אותם ימים: 400 ל"י. שלמה („ליבו") ליבוביץ, ש־היה עובד־במה בהבימה, ירד למר־תף, לקח צבעים, ובלי שום הכוונה או ידע ביצע את המשימה. מכאן ואילך עשה ליבו הסבה מיקצועית והפך תפאורן הבית של הבימה. כל אותן השנים היה מצייר לעצמו ציורים בסיגנון נטוראליסטי, כמו שאהב — בתים, נופים ממחוז הר־לדתו, קרובי מישפחה שלא יראה עוד ובתוכם סבו. תיאטרון הבימה מוקיר את האדם שמאחרי ההפקות, והעמיד לרשותו את אכסדרת ה־אולם הקטן של הבימה.

יש מאין. ליבו הוא דמות עסי־סית וכולם אוהבים אותו בתיאט־רון. כשניסים אלוני עשה את החזי־רות על הצגותיו, היה נח מעמלו בחדרו של ליבו. שם היו שותים ומתבדחים בצוותא. כל הצירים שעבדו בעיצוב הבמה והתפאורה (על פי מאקטים שיוצר המעצב) השאירו לו מזכרות על קירות חדר־עבודתו — ציורים שונים.

29 שנים עובד ליבו בהבימה, אך מסכת חייו החלה במחוז טרנ־סילבניה, שבין רומניה והונגריה, כבחור ישיבה ותלמיד חב"ד. מכאן אולי כמיהתו, הבאה לביטוי בציו־ריו, לעבר שהיה ואיננו. כשעלה לארץ חי זמן מה בקיבוץ, אך עבר לתל־אביב ונכנס לעולם ה־תיאטרון.

במרתפי הבימה, בהבימרתף, ליבו הוא השליט הכל־יכול. במס־לכתו הוא יוצר תפאורות לכל ה־מחזות, ועושה „יש מאין", כשהוא מנצל חלקי־תפאורה ישנים וחוסך לתיאטרון סכומים רציניים. ריחות הצבעים, העץ, הדבק וכל שאר ה־חומרים המשמשים אותו בעבודתו, הם כרי בושם עבורו. את סיפור חייו הוא מציג באולם הכניסה ל־תיאטרון.

"התענוג כולו שלי"

אירופה-דלת ניקוטין בעישון עשירה בטעם.